

A Lusitánia tragédiája

Hozzájadt: kaloz

2005. február 27. Vasárnap 10:43

Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 11:10

A hajózárs tőrőneten b' velkedik talányosan elt'nt hajók eseteivel, hajótragédiákkal, amelyek megrázózták a világot k'zvéleménye. 1815. május 7-én reggel az angol 'ceánj'rá, a "Lusitania" nem messze 'rorsz'ig d'li partját torped'ámadás k'vetkezéskor els'lylyedt. A tragédia - amiben 1198-an meghaltak - szinte minden r'cszlete ismert... Vagy m'gsem? Colin Simpson r'g'áta foglalja a "Lusitania" 'gy'vel, 's most az ' adataira alapozott orosz cikk ford'ásit ajánlom az 'rdekl'd'k figyelmébe.

Alekszandr SzavinovMi'rt s'lylyedt el a "Lusitania"? A Titanic halála 'jra megrázta a világot: emberek milliói 'z'nl'ttek a mozikba. A sziporkáz' filmv'ltzat elhomályos'totta magát a katasztr'f'it. Ezt 's a sz'zadel' m'js titokzatos katasztr'f'it a Lusitania a gigantikus, fed'olzet' utasokat sz'ill'-' angol 'ceánj'rá els'lylyed's' f'lelmetes 's a mai napig nem tisztázott k'rl'm'nyek k'z'itt. Teh'it a sz'zad m'jsodik katasztr'f'ija a Lusitania halála.... Hatalmas 't'és bresztett fel. Az elektromos cseng' gombj'hoz ugrottam, de 'ram, v'irhat'an, nem volt. Fel'lr' s'pol'is, kiab'is, sz'z 's sz'z l'jb dobog'isa hallatszott. Asszonyok 's gyerekek s'r'isa keveredett a sz'na hangj'val. Hirtelen meg'rttem: valami borzalmas t'rt'nt. Magammal ragadva a kaj'á't'mben l'v' ment' felszaladtam a fels' fed'olzetre. Ehhez nehezen siker'lt kinyitnom a kaj'át ajtaj'it, ami valami t'rmel'kkel volt eltorlaszolva. A g'zhaj' 'rezhet'en meg'it. A fed'olzeten le'rhatatlan dolgok fogadtak. A nap f'nyesen s'á't'itt a g'zhaj'ra, 's vagy ezer esz't vesztett ember rohag'lt az egyik oldalr' a m'jsikra. A szem'lyzet elveszett, hiba 'ilt kapit'ny a h'don, 's az utolsó percig osztogatta parancsait; az utasok maguk futottak a ment'cs'nakokhoz. Mikor magamhoz t'rttem a v'-z fels'-'n, a hatalmas haj' elt'nt, k'rl'ly'lttem hatalmas ter'leten az emberek fekete pontjai 'sztak. A t'volban 'rorsz'ig elmos'dott partjai l'itsz'dtak. A nap 'getett, a v'-zben azonban hideg volt. Csak k' 'ra m'lv, amit 'á' eml'kezik a katasztr'fa szemtan'ja borzalmas dermedts'g-ben 'lt 'it, 'rkezett meg a ment'haj'. Megjegyez'k, hogy nem a Titanic pusztul'is'rá van sz'. A h'-res tengeri katasztr'fa sziporkáz' filmv'ltzat'it neh'z lenne 'sszehasonl'-tani az esem'ny kim'rt 's siv'rá le'r'is'ival, amit az 1915-'s orosz ' m'jsoltunk ki. De akkor, a hatalmas angol haj', a Lusitania els'lylyed's'nek napjaiban a világot k'zvéleménye szinte l'zban 'gett az ellentmond'is h'-rekt'it, felt'elez'sekt'it 's tal'lgat'sokt'. Az elpusztult haj' neve naponta jel meg az 'js'igok oldalain, a korm'nyok memorandumaiban 's a diplom'ciai iratokban. Mi is t'rt'nt? A haj' pusztul'isa titokzatos, azonk'v' l' aaz 'rdekl'd'ben olyan benyom'is 'bred, hogy Angli'ban a Lusitania 'gy'vel foglalkoz' korm'nydokumentumok szigor' 'illamtitkot k'peznek. Mi m'gis megr'ab'ljuk fellebbenteni a f'gg'ny. ***Egy nagy angol utassz'ill-' haj', amerikaiakkal a fed'olzet'ön val'sz'-'n'leg els'lylyed. 1915. május 7-én a hatalmas, n'gyk'm'nyes angol utassz'ill-' haj', a Lusitania-t, ami 'ltal'ban a New-York' Liverpool 'vonalon k'zlekedett v'ratlanul megt'madta az U-20 n'met tengeralattj'rá nem messze 'rorsz'ig partjait'. A Lusitania, a robban'ist k'zve tizenhatalmas percben teljesen els'lylyedt. A Lusitania fed'olzet'ön tart'zkod' 1959 szem'lyb'it 1198 meghalt. Az angol korm'ny k'pvisel'inek hivatalos bejelent'se szerint a haj' fed'olzet'ön nem volt fegyverzet, hadianyag 's haditenger'szek. A Lusitania els'lylyed's'at az els' vil'gh'bor' egyik legtragikusabb esem'ny'nek nevezt'ek el angol 'js'ig'rá, Colin Simpson r'g'áta 'rdekl'd'ik a Lusitania 'gye ir'nt. A haj' pusztul'is'nak k'rl'm'nyei, alaposan megdolgozott adatok t'lmkelege' -rta C. Simpson, meggy'zt'ok arr', hogy a Lusitania-val t'rt'nt szerenc's'gr'it sz'it' tradicion'lis v'ltzat alapvet' cs'oztat'sokat 's szemmel l'that' pontatlans'igokat tartalmaz. Simpson meg'illap't'isainak megfelel'en az angol g'zhaj'z'isi t'rsas'ig, a Cunard Line arch'-vumaiban, ' az USA korm'ny'nak arch'-vumaiban fellelhet' dokumentumok a Lusitania 'gy'nek 'itvizsg'is'it k'vetelik. 1915. május 1-én a Lusitania pontosan a menetrend szerint utolj'ra indult a New York-i kik'rt' m'is'it'. Kor'jn reggel a Lusitania parancsnok'nak helyettese v'irta szok'is szerint az utasokat a besz'ill' 'l'pcs'-'n'ol. A m'is'-'n, a n'ch'ny utason k'v' l' a riporterek t'lmeg'ot l'jta. Az angol tenger'sznek megmutatt'ik a New York Tribune reggeli kiad's'it. A fizetett hirdet'sek k'z'itt az 'js'igban kiemelten k'z'lt'ok a v'oszi's'it' figyelmezt'st: az amerikaiaknak nem ajánlatos az angol utassz'ill-' haj'k szolg'latait ig'nybe venni a n'met tengeralattj'rá'k lehets'ges t'jmad'isa. Mint az a sz'veg'b'it kit'nt, a hirdet'st a n'met k'vets'g adta fel. A m'is'-'n egyre n'tt a nyugtalans'ig. De a Cunard k'pvisel'je mindenkit megnyugtatót, aki a Lusitania-ra sz'it' jeggyel rendelkezett: T'rsas'igunk haj'ja volt 's marad az Atlanti-'ce'jn leggyorsabb haj'ja. 's semmilyen n'met hadihaj' vagy tengeralattj'rá nem tudja utol'orni a Lusitania-t. Elm'lt d'ol, amikor a Lusitania kihaj'zott a tengerre. Turner kapit'ny elfoglalta megszokott hely'ot a h'don. Turner tapasztalt tenger'sz volt, de most, h'bor' id'kben a kereskedelmi flotta tenger'szei al' kellett vess'ok magukat az Admirali's tenger'sztisztjei fennhat's'ig'nak. A haditenger'szek meghat'roz'ták a kereskedelmi haj'k 'ltal k'vetend' 'vonalat, 's k'z'lt'ok az ellens'ges tengeralattj'rá'kr' sz'it' titkos 'rtes'it'seket. Az angol tenger'szeti felder't'és meg tudta 'illap'tani, hogy a harci feladatra k'ld'itt n'met tengeralattj'rá 'ppen hol tart'zkodik. Az angolok megszerezt'ok a n'met flotta titkos k'sdjait. Az angol partokon fel'ill'-'tott r'idi's'illom'jsok t'relmetlen' l' v'irt'ik, hogy a ny'lt tengeren tart'zkod' n'met tengeralattj'rá'k a r'jukk jellemz' pedant'ri'val r'idi's'jeleket k'ldjenek. De Turner kapit'nyal nem k'z'lt'ok a n'met tengeralattj'rá'kr' sz'it' figyelmezt'st sem New York-i kik'rt'ben, ahol a brit haditenger'szet tisztje tart'zkodott, sem 'rorsz'ig partjain' l, ahol a Lusitania bel'pet a parti 'llom'jsok hat'isk'rt'be. 's csak május 6-'jn este kapott Turner kapit'ny r'idi's'it'viratot: 'rorsz'ig d'li partjain' l n'met tengeralattj'rá tart'zkodik. De a r'idi's'it'viratot nem a tengeri parancsnok's'ig, hanem Coke tengernagy, a tengeralattj'rá' elh'ir'-'t' flottilla parancsnoka k'ldte: ' nagyj'ab' meghat'rozta a tengeralattj'rá' m'k'ld'si k'rt'ot is, miut'jn 'rtes'it' k'ot kisebb g'zhaj' els'lylyeszt's'or'it. Coke az adatokb' r'j'itt, h' Lusitania k'zledik a tengeralattj'rá'hoz. De a tengeralattj'rá' elh'ir'-'t' flottill'it a tengernagy nem ind'thatta el az Admirali's parancsa n'lk'it, 's ilyen parancs nem 'rkezett. Turner kapit'ny a r'idi's'grammot akkor kapta, amikor a

hajás a Szent György-csatorna felé kőzeledett. A csatorna bókás idá'kben is komoly próbátérel mág tapasztalt hajásoknak is, a háborús napokban kótszeresen is veszélyes volt: a námet tengeralattjárók a csatorna bejáratánál lesték a dozataikat. De a hajás átvonalát az Admiralitás tisztjének engedélye vagy esetleg egy hadihajás kapitányja utasította: a náklál Turner kapitány nem vilttoztathatta meg. Egyetlen, amit tehetett minden mentészköz kószeni a helyezni, kioltani a fenyeket, és bezárni a kabinablakokat. A parancsnok lement a szalonba, ahol ágett a feny és a zene, és megpróbálva nem felemelve a hangját elmondani az utasoknak, hogy nem kizárt ellenséges tengeralattjárók felbukkanása. De mi bizonyosak vagyunk abban, hogy nem maradunk egyedül, mert a Királyi Haditengerészet visel majd gondot ránk. És ezek nem rés szavak voltak: Árország partjainál, a Fastnet-Rock szirtnél az Atlanti-céjnt átszelő hajásokat angol konvojok-sörő: cirkálák vjrták. Május 7-én hajnalban sár kíd volt. Turner kapitány csökkentette a sebességet, és megparancsolta szirónajelzés leadását, hogy a hadihajásoknak jelezze a helyzetét. De a kőzelben a Királyi Haditengerészet egyetlen hadihajása sem volt. Az Admiralitásnál, a tengerészeti miniszter, W. Churchill dolgozószobájában hatalmas tórkóp volt. Az ágyeletes tiszték állandán mozgatták rajta a jelképeket, amik minden, a felderítés adatai és a rádió megfigyelés segétséggel felfedezett námet tengeralattjáróvonalát mutatták. A hivatalos angol tártalmi munkákban igen magasra tórkélik a felderítés tevékenységét: a ézolvastak a námet parancsnokáig gondolataiban, és elre látták az ellenséges flotta hajásinak mozgását. Áordek megjegyezni, hogy a námet flotta titkos rejtjelkódját az angolokhoz az orosz tengerészeti parancsnokáig jutatta el: a rejtjelkulcsot a námet Magdeburg cirkálásról zsákmányolták, ami az orosz Balti Flotta hajásával v-vott harcban sálydelt el. A bórók behatoltak a parancsnoki helyiségre, és megszerezték a titkos dokumentumokat. Semmi kóts, hogy Churchill felfogta, mit jelent Angliának a Lusitania, az egyik legnagyobb és leggyorsabb hajás. Az Admiralitás ártés-téseket kapott Amerikából, amiket igen vószjásnak lehet nevezni. A námet diplomaták és a námet származás amerikaiak, akiknek szoros kapcsolataiban a námet felderítésel senki nem kótelkedett, az utá'bbi idá'kb figyelmeztették az amerikaiakat, hogy az angol transzatlanti céjnjárók tengeralattjárók tájmadásának vannak kóv. Az USA-ban áolá námet kőzálsság lapjának szerkesztője, aki gyakran teljes-tette a námet kővetség katonai attacheé zaisait, bejelentette: Egy nagy angol utasszálló-táj hajás, amerikaiakkal a fedélzetén valászá-náleg elsálydelt. A brit Admiralitás és az energikus miniszter, Churchill nem csak nem fokozták a biztonsáig mótókat, hanem megdöbbentő kőzálnyt tanósá-tottak. A Lusitania kapitánya nem kapott semmilyen figyelmeztetést a veszélyre, a hadihajások nem futottak ki a tengerre a námet távirati ágyvnykság és ájságok elsá' jelentéseiben a Lusitania pusztulásáról: aláházták, hogy az angol céjnjárók nem volt igazából utasszálló-táj, mivel az angol hajás Amerikából robbanászereket szálló-tott. Azokban a napokban olvasható volt, hogy a Lusitania a valáságban a Királyi Haditengerészet segédcírkálása volt, és fedélzetén nehéztájórságot hordozott. Az Admiralitás kópviséli nevezték a Lusitania-n lávó: ágyvnykráj szájáj álló-tájsokat. De nem vjlasztak az egyenes kórdásre: voltak-e az utasszálló-táj hajás fedélzetén veszélyes hadianyagok. És csak náhány hót málvá jelent meg a brit kőzlemény megkórdá'jelezhetetlen verzió: a ézLusitaniaé: Árujának kizárólag bókás jellegórá'. 1926-ban az angol tengeri tártónásze, Wilson pontos-tott: a Lusitania-t fel nem fegyverzetté-nek nevezte, de megjegyezte, hogy a szálló-tott áru kőzt voltak éztálynyeket és fálig kósz, áres srapelhávelyeket tartalmazó lájdák. C. Simpson ellená'rizte mind fajtájait, amik a Lusitania raktáiraiban voltak. Kálál náj figyelmet keltett egy meglepő tótelá 3863 vjsszonnal boró-tott dobozá amit sajtókónt jelálte meg. Az iratokban ennek a meglepő árunak a tulajdonosakónt A. Fraser, USA állampolgár szerepel. Az á' neve gyakran elfordul a New York-i kikötő dokumentumaiban, 1915-ben az egyik legnagyobb áruimportár volt az USA-ból. De a vizsgáladás bebizonyította, hogy a háboróig Fraser megbá-zhatatlan adás volt. Simpson feltótelezi, hogy áppen Fraser volt az a szálló-táj, akin keresztül bonyoló-tották az angolok a hadianyag kóvitelét az USA-ból, mindenké elá'tt a Dupon társasáig ázemeiben gyártott robbanásanyagokó. A sálylyedő Lusitania-t figyelő tengeralattjáró parancsnoknak egybál feltánt a sárá fást, a fedélzet és a felópá-tálynyek söróáólásei. A námet tengerészek feltótelezték, hogy a torpedók robbanása elá'idázte a szánpor robbanását vagy jelentés mennyiségű hadianyag robbanását, ami a szántárolák mellett raktárakban volt elhelyezve. Ez a vólemény ájtalánosan elfogadott lett námetországban. A tengerészeti flotta minisztere, Tirpitz a kóssá'bbi memoárjaiban a Lusitania elsálylyedésének okakónt az alábbiakat jelálte meg: Á Lusitania azonnali elsálylyedésókt a raktárakban elhelyezett hadianyag robbanás okozta. A hivatalos brit verzió megkórdá'jelezhetetlenül álló-totta, hogy a Lusitania vóggókt a kónt námet torpedók robbanása okozta. A Királyi Vizsgáló Bizottsáig, amelyet Angliában a tradóciás szerint a nagyobb katasztráfák okainak kivizsgálására átrehoznak, a zárásdokumentumban lesáígezte, hogy az utasszálló-táj hajás fedélzetén nem volt hadianyag. A felelősség az utasszálló-táj hajás tragódiájáórt a námet haditengerészeti érő'k vezetősóre lett áj, mivel megengedte a tengeralattjárók kapitányainak bókás hajók figyelmeztetés nélkláli megámadását. Ám a bizottsáig ászintesóge messze nem bizonyó-tott. Minden bizonyó-tókot, ami kótsógot ábresztett a hivatalos vilttozat szemben, máj elre elvetettek. A bizottsáig nem vette figyelembe a Lusitania utasa, a kanadai professor, J. Marichal vallomását. Az á' szavai szerint a torpedók robbanása után hallott egy májsodik robbanást is, amit a robbanás tálynyek ropogása kó-sórt; az utá'bbi álló-táist Marichal a saját tapasztalatra alapozta, amit hadiszolgálatban szerzett. De az angol kormány hivatalnokai bejelentették, hogy Marichalnak nem lehet hinni, mivel bórásáig eló álló-tották hamis-tájs és becstelenségórt: a bizottsáignak ájtadták a kanadai professor návrokonának iratait, amik valásban sálytó egy átanóskódtak. És ez nem az egyetlen eset volt. Lord Mersey, a Királyi Bizottsáig elná'ke a kóssá'bbiekben beismerte, hogy Lusitania ágye piszkos tályrtónet volté. Ugyanakkor a vizsgáló bizottsáig alapvető hibájait árdemben ártókelni az világháboró áveiben csak náhány szakember, a tengerészeti fegyverek szakórtái tudták: mágg kónt torpedók robbanás sem tudta volna elsálylyeszteni a hatalmas hájt náhány perc alatt! A námet tengeralattjárók által alkalmazott torpedók viszonylag elavultak voltak. Vajon kópes lett volna egy ilyen torpedó akkora lyukat átni Lusitania oldalába, amin, ahogy a szemtanók álló-tották, egy gázmozdony is ájtmehetett volna? 1918-ban a hatalmas angol gázhájt, a Justitia-t megámadták a tengeralattjárók. És báj az elsá' torpedók komoly söróáóláseket okozott, a Justitia majdnem egósz napig a felsá-nen maradt, és ezalatt az idá' alatt a námet tengeralattjárók náhányszor megismóteltek a

torpedák, madárst. A német tengerészek biztosak voltak abban, hogy a Justitia-t hat ugyanolyan torpedó találata szállíthatja el, mint amit 1915-ben is használtak. Az 1915. május 7-én történteket a korszak a német militaristák által elküldött bűntények kinyitásával el. De valószínűleg minden más korszakban történt. Az angol politikai szférában megtalálható a nagy stratégia értelmezése: a perspektívikus hadi és politikai tervek koordinálása. Nézzük meg, milyen helyet szántak az Amerikában rendszeres járatot teljesítő nagy személynyszállító- és ácsélnyjáróknak a legnagyobb stratégiai járatban? A Lusitania tervei az USA-ban, 1902-ben készült, amikor az amerikai bankár, Morgan azt javasolta az angol hajótulajdonosoknak, hogy építsenek az amerikai tengeri rőszvével hatalmas hajókat, amik a tudomány és technika legújabb eredményeit vezetik be a mindennapi életbe. A tengeri ársíjak lehetne tették volna az Atlanti-óceánon történő kifizetést személynyszállító monopóliumként. De a spekuláns amerikai bankárok megsértették Admirális titkos terveit. A XXI század elején az Anglia és Németország közötti tengeri vetélkedés előzte fel az Anglia hatalmas tengeri flottáját építést. A hadihajók látványos fejlődésével egyidejűleg az Admirális titkon tájékozta a magánközben lévő angol gőzhajó-társaságokat: a haditengerészek tervei szerint a hajóorvosok elsősorban az utasszállító hajók által lakulnak szállító hajókkal, és segédcsirkáikkal. A tengernagyok az amerikai bankárokkal folytatott tárgyalások megszakítását követelték, és egyáltalán javasolták kedvező egyezségi megkötéseket: a korszakban a német és angol hatalmas ácsélnyjárók építései. Egyetlen feltétel: a hajóorvosok esetében a Királyi Flotta rendelkezésére állnak. Így máskor az építéssel meg a Cunard társaságig hűség és ácsélnyjárók: a Lusitania és a Mauritanian hajók névvel rendelkező gőzturbinákkal szerelték fel, amik addig nem létező sebesség elérését tették lehetővé. Az új vezérszórótű 31 ezer tonna felett volt, a sebesség nem kevesebb, mint 25 csomó, ami felülmúlta az akkori idők legújabb hadihajóinak, a sorhajóknak a mutatóit. 1907-től a Lusitania rendszeres járatot teljesített Liverpool és New York között. R. Kipling nagy lelkesedéssel nyilatkozott az új hajókról: A kapitánynak csak meg kell fogni a kormányt a kilencemeletes vízros kiöszik a tengerre. Az utasok hamarosan ártó kelni kezdték az új hajók sebességét és a komfortját. 1914-ben, hajóorvosok elsősorban a Lusitania fedélzetére ágyúállást és lámpát szállító liftet épít. Lusitania hamarosan visszatért Liverpoolba. Az árbocán továbbra is a kereskedelmi flotta lobogója leng. A hajóorvosok a készülő új flotta az Admirális és a magabiztos Churchill-lel az előző komoly hibákat vették: az Admirális biztos volt abban, hogy a fegyvereket az angol hajóknak a német felső- és alsó- és ezen belül a gyorsan felfegyverzett kereskedelmi hajókat köpezik. De Németország az angol kereskedelmi flotta ellen a tengeralattjárókat vetette be. A veszteségek ijesztő mértékben nőttek. Hamarosan kiderült, az angol hadsereg és a hadiflotta hatalmas mennyiségű hadianyagot használ fel: az ipar nem bírja meg a haditermelés terveivel. A kormány határozatot fogadott el a hadianyagok USA-ban történő vásárlásáról, de a teherhajókat a tengeralattjárók támadása fenyegette. Ebben a helyzetben az Admirálisnak eszébe jutottak a legnagyobb és leggyorsabb ácsélnyjárók. Az Admirális hivatalnokai találkoztak a Cunard társasággal, és elnyerték a tengeralattjárókat. Elmagyarázta, hogy a Lusitania a kormány kérésére feladatát fogja teljesíteni. A szokványos utakon olyan szállító- és ácsélnyjáratokat fog teljesíteni, amik Britannia számára kényelmes jelentésével bír. Tehető a raktárakban ki lesz bőve, és árt meg az Admirális rendelkezésére. A Cunard utasszállítóit és messzemenőleg titkolja a speciális áruk láttat. Minden alap megvan annak feltételezésére, hogy a Cunard vezetése mi rejti a speciális áruk semleges megnevezésben. A Cunard társaság rőszvével az USA-ban robbanásveszélyes ácsélnyjáratok, azokat New Yorkba szállították, a kikötői raktárakba. A fizetés a Cunard banki elszámolásain keresztül történt. 1915. júniusában Ausztria-Magyarország USA-beli kérésére az USA kérésére gyűjtéshez bizalmas levelet intézett. Az osztrák diplomaták röszletesen leírták, ahogy a Dupon, az amerikai vegyi konzern robbanásveszélyes a Lusitania fedélzetére lettek berakva, az orr-rész rakodásereibe. Ezek negyvenfontos, vízszonnal burkolt ládák voltak, sajtosdobozokhoz hasonlóak. Ez az áru az amerikai Fraser tulajdona volt. A Lusitania pusztulásának minden szemtanúja kőrt robbanásról szóló beszámoló. A második robbanás, erejét tekintve ártó hasonlóságok nélkül az elsővel: négy percen belül a második robbanás után a Lusitania orra elmerült a habokban, a hajótat tájékozta magasságban emelkedett. A német tengeralattjárók torpedója az ácsélnyjárók orrát találta el ott, ahol a speciális áru, a vízszonnal burkolt ládák voltak Ausztria-Magyarország kérésére egyik levelében olyan röszletek találhatók, amik alapján feltételezhető, az osztrák felderítés hogyan és mikor (nem kizárva, hogy a német kormány megbízásában) szerzett tudományt a Cunard társaság hajóin szállított hadianyagról. Ezért, megtudván a Lusitania katasztrófáját, az osztrák konzul, von Rettegh komoly megrendülést érzett, és egyetértett az osztrák diplomaták véleményével, akik arra írták, hogy adjon ki amerikai gyűjtő által hitelesített nyilatkozatot, amiben egyenesen leszövegezték, hogy az amerikai állampolgárok halálának oka az utasszállító hajók rakományában elhelyezett hadianyag robbanása okozta. Vélhetően volt az angolok hibája? És lehet-e cselekedeteiket hibásnak nevezni? 1915 februárja óta, amikor Németország elkezdte a tengeralattjáró-hajóorvos, a brit Admirális megpróbálta megtalálni a hatóságok eszközét az ellenség tengeralattjáróival szemben folytatott harcban. Anglia hatalmas veszteségeket szenvedett: az angolok ártlagban kőnaponta egy nagy kereskedelmi hajót vesztek. Egyáltalán a német tengeralattjárók az írt Churchill reputációjára is nagy ártást mértek. Árt, hogy a flotta által a német tengeralattjárókkal szemben alkalmazott technikai eszközök nem legendák. Ezért valószínűleg a német feladat: teljesíteni tudta-e az Admirális Churchill vezetése alatta haza vétele feladatát? És lehet, hogy éppen a probléma politikai megoldása mentette meg nem csak Churchill, hanem a minisztereket is a szövegnyeljes bukástól... 1915 tavaszán Londonban megjelenik az USA elnyerték személynys megbízottja, House ezredes. Az USA politikáját kellett elmagyarázza a brit kormánynak. Anglia kérésére gyűjtés, Grey fogadja House-t a saját házában. Grey ártó kőrdéseket ad fel, amik a kérésre foglalták magukba: mit csinál Sam bácsi ha egy német tengeralattjáró elszállított egy amerikai utasokat is szállító- és ácsélnyjáró? House az felelt: a felhőborodás magával ragadná Amerikát. Grey egyetértett: igen Amerikában sok a moralista, de milyen feleletet adna a kormány és az elnyert? És House elismeri: ez legendák lenne, hogy belerőnsanak minket a hajóorvosok. Valóban 115 USA állampolgár halála az U-20 Lusitania elleni támadásában? Amerika és les tiltakozását viltotta ki. A tántató németellenes jelszavakat tartalmazó feliratokat vittek, és kérésre Németország megbízottja és a kormány hivatalos jegyzőket küldött Berlinbe. A német kormány nyitott volt a korábbi tozni a tengeralattjáró hűbor

1915. június 6-tól a német tengeralattjárókknak tilos volt megtámadni a nagy utasszálló-törhajókat. A tengeralattjárók hárboróban beállt száron nem volt hossz, 1916 februárjában megszünt, de ezen idő alatt az Antant országai, mindenképpen Anglia, a kereskedelmi flotta 1 600 000 tonnájúit ártotta meg, ami megfelel kb. 100 ezer hajónak. A Lusitania ismert volt Amerikában. Én is ha figyelembe vesszük, hogy a Lusitania tragédiájának előestéjén House káprtytelen volt az angol kormány figyelmebe ajánlani a nyomásgyakorlás eszközeinek egyszor sorát, amik Amerika világszerte voltak a németországnak békés útjait szállításra amerikai hajók angolok által tartott feltartóztatására, elképzelhető, milyen ajánlatok volt az angol politikusok számára a német U-20 tengeralattjárók torpedói. Ráviden, az angol nagy stratégia teljes mértékben kihatárota Angliát és az USA érdekeinek és rávidtárvó terveinek egybeesésével Wilson elnök hárboróra kérésztől dőlt, de átvakodott militarista bejelentésekkel előállni: káprzelegtek a világszerte egyszor amerikaiak káprzett igen sok béképarit és az USA semlegességének oldalán állás volt. 1915-ben Wilson elnöknek száksége volt Amerika hadi kérésztől dőlt megindoklására. 1915. május 11-én, amikor Wilson kabinetjének miniszterei megvitatták a Lusitania tragédiája miatt németországnak benyújtandó tiltakozás jegyzékét, Bryan külügyminiszter felvetette az elnök politikájának határozott előtöltést. Aláháza, hogy május elején elnöknek meggyázal információk adtak át az angol társaságok által szállított hadianyagokról. Bryan váleleménye ez az USA semlegességének durva megsértése. De Bryan egyenes puritánsága, pacifista gondolkodása és alkoholelenség megrázták Wilson-t, és a tiltakozás jegyzék megvitására során knockout 1/4 tőst visz be. Bryan ellentétét előprk, úgy állt-táj, mint a békés polgárok elleni barbár támadásokat vágrehajtás német milvélmezést. Bryan benyújtja lemondását. Posztját Lansing veszi át, aki az Angliához káprzeledés aktív támogatás. Ezek a viltozások nem maradtak észrevételnek Amerikában: az elnök politikáját értékelve a New York Times karikatúrát káprzál Wilson megprásból az amerikaiaknak őj néstét jétszani, itt az őj fegyvered, Johnny. A további események az USA-ban a gengszterek áletőrál szás filmre emlékeztetnek. Ismeretlen szemlélyek támadást káprve el az osztrák-magyar konzulátus ellen Cleveland-ben, ahol Ritter vegyszerműknek a Lusitania katasztráfájára szász bizonytáokait és dokumentumait árták. Nemsokára magának Ritternek is bársásjg elő kellett állnia: csekkhamisással vádolták meg, és börtönbüntetésre árták. Csak a XX. század végén fedezték az USA szávetségi szolgálatainak archívumában olyan dokumentumokat, amik alapján káprvetkeztetni lehet, hogy az USA Igazságügyi Minisztériumának titkosszolgálata káprzetlenül rást vett ezekben a káprnás eseményekben. Wilson elnök adminisztráciája ismerte a Lusitania ágyának igazi oldalát. Az ágy minden iratát archívumba helyezték az elővigyázatos felirattal Csak az USA előke részre! Az embernek az a benyomása, hogy a Lusitania ágyával kapcsolatos kormányzati dokumentumok Angliában is a mai napig szigorú államtitoknak számára tanak. 1982 áprilisában a káprnleges felszereléssel bonyolult vázalatti munkát végző skót Ousering cég Marvig hajója a Lusitania elsályedésének helyéhez hajózott. A hajórá leengedtek a vázalatti manipulátort a káprretelt tengeralattjáró. A Lusitania elsályedési helyének kutatását reklámtevékenységnek szánták, ami az őj technika lehetőségeinek bemutatását célozta. Az előzetes eredmények minden várakozást felállítak: a vázalatti tv-kamera megmutatták, hogy az elsályedés ceánjáró orr-rekeszei meg vannak tisztva a tármelékkel, a raktárnális teteje van szakva. Amikor a vázalatti manipulátor lassan leereszkedett a raktárbé, a szakemberek nem tudták visszafojtani csodálkozásukat: a káprny, a szavaik szerint, megjelent a hajó hájazatának belső oldala mály, párhuzamos barázdákkal, amelyeket az elsályedt tárgyak és terhek kiemelésekre szolgáló markolás hagy maga után. Nehéz elképzelni, de a Lusitania rakete ki van seperve, mint a vendőgszoba mondta az egyik őjságár, aki rást vett a kutatási munkán. A vázalatti fénycső megmutatta, hogy a Lusitania baloldalán az orr-rész borástján hatalmas lyuk tártong. A robbantási szakemberek váleleménye szerint a raktár belsejében hatalmas robbanás ment végbe. Az angol sajtóban káprzálta, hogy az Ousering cég szakemberei a Lusitania rászletes vizsgálata után arra a káprvetkeztés jutottak: minden bizonytáok, ami segéte megállapítani, milyen áru volt a Lusitania mellső raketeiben, a hajó katasztráfája után meg lett semmisve. Az angol őjságár-ráktől származó ártésék szerint Árország parti á káprzálte, hogy 1946-ban a katasztráfahelyének káprzetben sokáig állomásozott a brit hadiflotta kíséte hajója, azután a Lusitania elsályedésének helyén megjelent egy hajó, ami vázalatti munkálatokat végzett. Ezen káprvá a Ousering káprviselel elmondták, hogy nem hagyta áket figyelmen káprvá a felsőge káprnya. Hivatalos szemlélyek udvariasan, de meglehetősen keményen emlékeztettek arra, hogy láteznek vitán feláll bizonytákok, amik sz Lusitania utolsó, tragikus őtja során a háres utasszálló-törhajó fedőzetén nem volt robbanásanyag, kivéve a nem nagyon veszélyes puskátáonyeket. Megjelent: www.submarina.ru/history.shtml oldalon Oroszból fordította és átdolgozta: Kurusa Sándor